

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

MACHOVIČOVÁ, Magdalena. *Možnosti realizace občanského vzdělávání v pražských sokolských jednotách*. Praha, 2023. 179 s., 7 s. příloh. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Téma posuzované diplomové práce lze hodnotit jako poměrně raritní. Problematika občanského vzdělávání je jedním z tradičních andragogických témat, kterému především v minulosti byla věnována mimořádná pozornost. Vlivem společenských změn se nicméně postupem času ocitlo na okraji odborné i politické diskuse a teprve v posledních letech zažívá určitou renesanci. Nejen z toho důvodu lze zaměření diplomové práce hodnotit jako velmi přínosné a v kontextu propojení s aktivitami České obce sokolské i inovativní. Jak z výše uvedeného vyplývá, jde o téma poměrně specifické a úzce zacílené, jehož zpracování vyžaduje podrobnou rešeršní práci a odpovídající odborný fundament. Již v tuto chvíli lze konstatovat, že většina část výše uvedených předpokladů byla autorkou práce naplněna.

Text samotný má vysoce nadprůměrný rozsah 132 stran výkladu a je rozdělen do šesti samostatných kapitol, Úvodu a Závěru. Celá práce je poměrně přehledně a logicky koncipována, jednotlivé kapitoly na sebe odpovídajícím způsobem navazují a rozvíjejí danou problematiku. Cíl práce byl v Úvodu relevantně formulován a lze konstatovat, že jej bylo i dosaženo. Zaznamenat lze pouze určitou disproporci mezi názvem práce jako celku a deklarovanými cíli.

2. Odborná úroveň

Zpracování podobně koncipovaného tématu, které již ze své podstaty vyžaduje integraci různých témat a perspektiv, kladlo na autorku vysoké nároky. Je také pravdou, že vznik textu měl charakter dlouhodobého, a ne vždy jednoduchého procesu. Výsledek však, dle mého názoru, tomuto úsilí zcela odpovídá. Autorce se v převážné míře daří zasadit analyzované oblasti do vhodně vybraných kulturních, historických i čistě andragogických kontextů a kriticky poukazovat na vybrané problematické aspekty. Další přidanou hodnotu tvoří i kvalitně provedená rešerše využití literatury. Po celou dobu práce projevovala autorka velkou míru samostatnosti a osobní zaujetí pro vybranou problematiku. Domnívám se, že výsledek tento přístup věrně odráží.

Celý text je pojat velmi komplexně. Práce má logickou strukturu, kdy autorka nejdříve představuje ústřední téma občanského vzdělávání, následně pak analyzuje vybraný model kompetencí pro demokratickou kulturu, věnuje se historii a současným aktivitám České obce sokolské, aby pak všechny tyto perspektivy integrálně propojila v rámci původního empirického šetření.

Je pravdou, že výklad místy vykazuje výrazně deskriptivní charakter v podobě prostého popisu různých perspektiv a přístupů (explicitně např. kapitoly 1, 2.1 aj.), bez očekávané analýzy či komparace. Autorka také často věnuje pozornost řadě detailů a marginálií, které sice napomáhají hlubšímu pochopení cílové problematiky, na druhou stranu však ve svém součtu částečně narušují homogenitu a srozumitelnost textu. Především pasáže věnované

historickým reminiscencím mohly být výrazněji redukovány. Chápu nicméně snahu autorky uchopit celé téma komplexně a do hloubky.

Jak již bylo konstatováno, přirozené vyvrcholení celého textu tvoří empirické šetření. Lze jej hodnotit jako relevantně zacílené, metodicky solidně zpracované a odpovídajícím způsobem zakotvené. Výzkumné otázky sice nejsou formulovány příliš ambiciózně, o to více jsou však realistické a především dosažitelné. Velmi podrobná analýza výstupů je organicky propojena s předchozími kapitolami teoretického charakteru.

3. Práce s literaturou

Soupis bibliografických citací obsahuje vysoce nadprůměrný počet 248 pramenů, včetně odpovídajícího zastoupení zdrojů zahraniční provenience. Důraz je kladen především na strategické materiály, politické dokumenty apod. Autorka v celém textu prokazuje svou schopnost korektně s těmito prameny pracovat a citlivě vybírat vhodné odkazy.

4. Grafické zpracování

Z hlediska grafické úpravy je práce vypracována přehledně a zodpovědně, bez výraznějších pochybení.

5. Jazyková úroveň

Posuzovaná diplomová práce vykazuje odpovídající stylistikou i gramatickou úroveň a použitý jazyk lze označit za čtivý a kultivovaný. Použitý jazyk odpovídá očekáváním kladeným na tento typ vědecké práce, pouze ojediněle lze zaznamenat některé formulační neobratnosti. Vzhledem k tomu, že právě práce s jazykem představovala od počátku výrazný problém ve zpracování textu, hodnotím předloženou finální podobu velmi pozitivně.

6. Podněty k rozpravě

- a) Empirické šetření je zaměřeno na vzdělavatele pražských sokolských jednot. Vnímali by i samotní účastníci vybrané aktivity jako součást občanského vzdělávání?
- b) V čem vidí autorka největší slabiny analyzovaného modelu kompetencí pro demokratickou kulturu?

7. Závěrečné hodnocení práce

Předloženou práci lze hodnotit jako velmi zajímavou a inovativní. Z celého textu je zřejmé, že autorka se v dané problematice odpovídajícím způsobem orientuje, k této práci tak nemám z formálního ani odborného pohledu žádné zásadní připomínky. Domnívám se, že ji lze považovat za celkově zdařilou a vyhovující, a proto ji doporučuji k obhajobě s navrhovaným hodnocením **výborně**.

V Praze dne 17. ledna 2023

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.